

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

3^ο ΘΕΜΑ

Αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις γνώσεις σας,

α. να αναφερθείτε στα αίτια εγκατάλειψης της γης από τους ελεύθερους αγρότες και μικροϊδιοκτήτες στα βυζαντινά «χωρία» στα τέλη του 8ου αιώνα. (μονάδες 10)

β. να αναφέρετε ποιους κινδύνους συνεπαγόταν η εξαφάνιση των ελευθέρων αγροτών και μικροϊδιοκτητών καθώς και τη σκοπιμότητα της θεσμοθέτησης του «αλληλέγγυου».

(μονάδες 15)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο χωρικός δεν μπορούσε στην πραγματικότητα να ανακτήσει πάντοτε, την περιουσία του, γιατί στις περισσότερες περιπτώσεις οι άδικοι αγοραστές, από τους οποίους έπρεπε να τη διεκδικήσει, δεν φαίνεται να ήταν άλλοι από τους κατά τόπους ισχυρούς εκπροσώπους του κράτους, τους συγγενείς ή και τους φίλους τους. Οι μεγαλογαιοκτήμονες και οι κρατικοί λειτουργοί αποτελούσαν μια ενιαία τάξη. [...] Αυτοί που ήταν υπεύθυνοι για την εφαρμογή των αυτοκρατορικών διαταγών είχαν κάθε συμφέρον να επιδιώκουν την ματαίωση της εφαρμογής τους.

Ostrogorsky, G., *Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους*, (μτφ. Ι. Παναγόπουλος), εκδ. Στ. Δ. Βασιλόπουλος, τ. Β΄, Αθήνα 1978, σ. 152-153.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

[...] έβγαλε διαταγή (ο Βασίλειος Β΄) οι εισφορές των φτωχών (μικροκαλλιεργητών) που είχαν καταστραφεί να πληρώνονται από τους δυνατούς. Ονομάστηκε δε η τέτοιου είδους είσπραξη «αλληλέγγυον». Όταν δε ο πατριάρχης Σέργιος και πολλοί από τους αρχιερείς και από τους ασκητές όχι λίγοι τον παρακάλεσαν να σταματήσει αυτό το παράλογο βάρος, ο βασιλιάς δεν υπάκουσε.

Σκυλίτζης, Ι., *Σύνοψις ιστοριών*, Εκδόσεις Μίλητος, Αθήνα 2000.